

Byla C-90/09 P

General Química SA ir kt.

prieš

Europos Komisiją

„Apeliacinis skundas — Konkurencija — Karteliai — Kaučiukui apdoroti naudojamų cheminių medžiagų sektorius — Sprendimas, kuriuo konstatuojamas EB 81 straipsnio pažeidimas — Įmonių grupė — Solidari patronuojančios bendrovės atsakomybė už jos dukterinių bendrovių padarytus konkurencijos normų pažeidimus — Priskyrimas grupei vadovaujančiai patronuojančiai bendrovei“

Generalinio advokato J. Mazák išvada, pateikta 2010 m. rugsėjo 14 d. . . .	I - 5
2011 m. sausio 20 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas	I - 30

Sprendimo santrauka

- 1. Konkurencija — Sąjungos teisės normos — Pažeidimai — Priskyrimas — Patronuojanti bendrovė ir dukterinės bendrovės — Ekonominis vienetas — Vertinimo kriterijai (EB 81 ir 82 straipsniai; Tarybos reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalis)*
- 2. Konkurencija — Sąjungos teisės normos — Pažeidimai — Priskyrimas — Patronuojanti bendrovė ir dukterinės bendrovės — Ekonominis vienetas — Vertinimo kriterijai (EB 81 ir 82 straipsniai; Tarybos reglamento Nr. 1/2003 23 straipsnio 2 dalis)*

3. *Procesas — Sprendimų motyvavimas — Apimtis*
(*Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnis*)
4. *Apeliacinis skundas — Pagrindai — Teisės klaida*
(*EB 225 straipsnis; Teisingumo Teismo statuto 58 straipsnio pirma pastraipa*)

1. Ypatingu atveju, kai patrunuojančiai bendrovei priklauso 100% Sąjungos konkurencijos normų pažeidimą padariusios jos dukterinės bendrovės akcijų, pirma, ši patrunuojanti bendrovė gali daryti lemiamą įtaką šios dukterinės bendrovės elgesiui, ir, antra, egzistuoja nugincijama prezumpcija, kad ši patrunuojanti bendrovė iš tikrųjų daro lemiamą įtaką savo dukterinės bendrovės elgesiui. Tokiomis aplinkybėmis Komisijai pakanka įrodyti, jog patrunuojančiai bendrovei priklauso visas jos dukterinės bendrovės kapitalas, tam, kad būtų preziumuojama, jog patrunuojanti bendrovė daro lemiamą įtaką jos komercinei politikai. Tada Komisija gali pripažinti, kad patrunuojanti bendrovė solidariai atsakinga už dukterinei bendrovei skirtos baudos sumokėjimą, nebent patrunuojanti bendrovė, kuri turi nugincyti šią prezumpciją, pateiktų pakankamai įrodymų, kad jos dukterinė bendrovė rinkoje veikia savarankiškai.

Dėl savo nugincijamo pobūdžio ši prezumpcija nelemia automatinio atsakomybės priskyrimo patrunuojančiai bendrovei, turinčiai visą dukterinės bendrovės kapitalą, nes tai prieštarautų asmeninės atsakomybės principui, kuriuo grindžiama Sąjungos konkurencijos teisė. Patrunuojanti bendrovė, norėdama nugincyti šią prezumpciją, turi pateikti Sąjungos teismui įvertinti visus su organizaciniais, ekonominiais ir teisiniais ryšiais tarp jos dukterinės bendrovės ir jos pačios susijusius duomenis, kurie galėtų įrodyti, kad jos nesudaro ekonominio vieneto.

(žr. 39–40 ir 50–52 punktus)

2. Kontroliuojančioji bendrovė gali būti solidariai atsakinga už jos grupei priklausančios dukterinės bendrovės, kurios kapitalas jai tiesiogiai nepriklauso, padarytus Sąjungos konkurencijos teisės pažeidimus, nes ši kontroliuojančioji bendrovė daro lemiamą įtaką minėtai dukterinei bendrovei, nors ir netiesiogiai, per tarpininkaujančią bendrovę. Būtent toks atvejis yra, kai dukterinė bendrovė nepriklausomai nuo šios tarpininkaujančios bendrovės nenustato savo veiklos rinkoje, o pastaroji taip pat neveikia rinkoje savarankiškai, bet vadovaujasi kontroliuojančiosios bendrovės jai duotais nurodymais. Esant tokiai situacijai kontroliuojančioji bendrovė, tarpininkaujanti bendrovė ir paskutinė grupės dukterinė bendrovė yra to paties ekonominio vieneto dalys ir todėl – viena įmonė pagal Sąjungos konkurencijos teisę.

minėtą prezumpciją ir įrodytų, kad arba tarpininkaujanti bendrovė, arba minėta dukterinė bendrovė rinkoje veikia savarankiškai.

(žr. 86–89 punktus)

3. Sprendimas turi aiškiai ir nedviprasmiškai atspindėti Bendrojo Teismo motyvus, kad suinteresuotieji asmenys galėtų suprasti jo priėmimo priežastis, o Teisingumo Teismas – vykdyti savo teisminę priežiūrą.

Konkrečiu atveju, kai kontroliuojančiajai bendrovei priklauso 100% tarpininkaujančios bendrovės kapitalo, kuriai savo ruožtu priklauso 100% jos grupei priklausančios Sąjungos konkurencijos normų pažeidimą padariusios dukterinės bendrovės kapitalo, egzistuoja nuginčijama prezumpcija, pagal kurią ši kontroliuojančioji bendrovė daro lemiamą įtaką tarpininkaujančios bendrovės veiklai ir kartu netiesiogiai, tarpininkaujant pastarajai bendrovei, minėtos dukterinės bendrovės veiklai. Todėl, esant tokiai specifinei situacijai, Komisija turi teisę įpareigoti kontroliuojančiąją bendrovę solidariai mokėti paskutinei grupės dukterinei bendrovei paskirtą baudą, nebent ši kontroliuojančioji bendrovė nuginčytų

Sprendimas, kuriame Bendrasis Teismas tik patvirtino principą, aiškiai ir nedviprasmiškai nenurodęs motyvų, kodėl padarė tokią išvadą, yra nepakankamai motyvuotas.

(žr. 59 ir 61–62 punktus)

4. Bendrasis Teismas, nagrinėdamas Sąjungos konkurencijos normų pažeidimą padariusios dukterinės bendrovės veiklą, padaro teisės klaidą, jei iš esmės nenagrinėja įrodymų, pateiktų siekiant pagrįsti dukterinės bendrovės komercinį savarankiškumą nuo jos patronuojančios bendrovės, ir atmeta ieškovų argumentus tik pateikdamas nuorodą į teismo praktiką. Šiuo aspektu, kadangi, remiantis šia teismo praktika, Bendrasis Teismas privalo įvertinti visus su organizaciniais, ekonominiais ir teisiniais ryšiais tarp patronuojančios bendrovės ir dukterinės bendrovės susijusius įrodymus, iš kurių matyti, kad pastaroji bendrovė veikia savarankiškai nuo jos patronuojančios bendrovės ir kad šios dvi bendrovės nėra ekonominis vienetas, jis privalo atsižvelgti ir konkrečiai išnagrinėti ieškovų argumentus, pateiktus, kad įrodytų dukterinės bendrovės savarankiškumą įgyvendinant savo komercinę politiką, siekdamas patikrinti, ar Komisija padarė

vertinimo klaidą, nusprendusi, kad tie įrodymai nepatvirtina, jog ši dukterinė bendrovė su savo patronuojančia bendrove nesudaro ekonominio vieneto.

Toks įvertinimas juo labiau būtinas, nes dukterinės bendrovės savarankiškumas įgyvendinant komercinę politiką yra viena iš svarbių aplinkybių, kuriomis bendrai remdamosi ieškinį pareiškusios bendrovės gali nuginčyti patronuojančios bendrovės lemiamos įtakos dukterinės bendrovės veiklai prezumpciją ir kurių pobūdis bei svarba gali skirtis, nelygu konkrečios kiekvieno atvejo ypatumai.

(žr. 75–78 punktus)